

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 29 lipca 2011 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności
kulturalnej oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 1 lipca 2011 r. ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 9, w art. 11a:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Działalność artystyczna, o której mowa w art. 11 ust. 2, instytucji artystycznej organizowana jest w oparciu o sezony artystyczne, na które ustala się plany repertuarowe oraz nawiązuje i rozwiązuje stosunki pracy z pracownikami artystycznymi i dyrektorem instytucji artystycznej.",
 - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. Pracownikami artystycznymi są artyści wykonawcy zatrudnieni w instytucji artystycznej, w szczególności na stanowiskach: aktora, śpiewaka, tancerza lub muzyka.";
- 2) w art. 1 w pkt 12, w art. 14a w ust. 1 wyrazy "prawa budowlanego" zastępuje się wyrazami "ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.)";
- 3) w art. 1 w pkt 14 po wyrazach "w art. 16" dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. a oraz dodaje się lit. b w brzmieniu:

"b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a–3c w brzmieniu:

- "3a. Organizator występując z wnioskiem do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wyrażenie zgody na powołanie dyrektora instytucji kultury bez przeprowadzania konkursu ma obowiązek uzasadnienia wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn zastosowania takiego trybu oraz podania informacji na temat wykształcenia, kompetencji i doświadczenia zawodowego kandydata na stanowisko dyrektora.
- 3b. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozpatruje wniosek organizatora w terminie 30 dni od dnia jego wpłynięcia, kierując się specyfiką instytucji oraz wykształceniem, kompetencjami i doświadczeniem kandydata na stanowisko dyrektora instytucji.
- 3c. Brak pozytywnego rozpatrzenia wniosku przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego skutkuje niepowołaniem kandydata na stanowisko dyrektora instytucji.";

4) w art. 1 po pkt 18 dodaje się pkt 18a i 18b w brzmieniu:

"18a) art. 26a otrzymuje brzmienie:

"Art. 26a. Do pracowników instytucji kultury stosuje się przepisy Kodeksu pracy w zakresie nieuregulowanym w ustawie.";

18b) po art. 26a dodaje się art. 26aa i 26ab w brzmieniu:

"Art. 26aa. Umowa o pracę na czas określony z pracownikiem artystycznym, zawarta na okres dłuższy niż jeden sezon artystyczny, lub umowa o pracę na czas nieokreślony z takim pracownikiem, może być rozwiązana za wypowiedzeniem każdej ze stron, złożonym nie później niż na 4 miesiące przed końcem sezonu artystycznego. Rozwiązanie umowy o pracę następuje z ostatnim dniem sezonu artystycznego. Umowa o pracę na czas nieokreślony może być rozwiązana w szczególności z powodu potrzeb repertuarowych instytucji artystycznej, niedostatecznej jakości pracy lub braku osiągnięć artystycznych pracownika artystycznego.

Art. 26ab. 1. Pracownicy artystyczni podlegają okresowym ocenom dokonywanym przez dyrektora właściwej instytucji artystycznej.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa

narodowego określi, w drodze rozporządzenia, metody, tryb oraz terminy dokonywania okresowych ocen pracowników artystycznych, w tym kryteria przyznawania oceny pozytywnej lub negatywnej - uwzględniając potrzebę podnoszenia jakości pracy i efektywności działania instytucji artystycznych, w tym racjonalnego kształtowania polityki kadrowej w tych instytucjach oraz zapewnienie obiektywizmu dokonywanych ocen przy uwzględnieniu specyfiki zadań realizowanych przez poszczególne instytucje artystyczne oraz charakter pracy wykonywanej przez pracowników artystycznych."";

- 5) w art. 1 w pkt 22, w art. 31:
 - a) w ust. 1 i 2 skreśla się wyrazy "w instytucjach kultury",
 - b) w ust. 3 skreśla się użyte po raz pierwszy wyrazy "w instytucjach kultury";

- 6) w art. 1 w pkt 22, w art. 31 w ust. 3 skreśla się wyrazy "w instytucjach kultury i innych instytucjach";

- 7) w art. 1 w pkt 23, w art. 31a:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Pracownik instytucji kultury i instytucji filmowej może otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie za artystyczne wykonanie lub pracę twórczą, w wyniku której powstają prawa autorskie lub prawa pokrewne.",
 - b) ust. 3 wyrazy "artystycznej, wykonujących zadania określone" zastępuje się wyrazami "kultury i instytucji filmowej wykonujących zadania, o których mowa";

- 8) w art. 1 w pkt 23, w art. 31a dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:
 - "4. Podjęcie przez pracownika artystycznego dodatkowego zatrudnienia lub zajęć na rzecz innego podmiotu wymaga uzyskania zgody pracodawcy, o ile dodatkowe zatrudnienie lub zajęcia mogłyby kolidować z wykonywaniem przez pracownika obowiązków wynikających ze stosunku pracy.
 5. Pracodawca może uzależnić udzielenie zgody na podjęcie przez pracownika artystycznego dodatkowego zatrudnienia lub zajęć na rzecz innego podmiotu od uzyskania zobowiązania tego podmiotu do pokrycia kosztów, które pracodawca

poniesie w związku wykonywaniem przez pracownika dodatkowego zatrudnienia lub zajęć, w szczególności z tytułu odwołania spektaklu lub koncertu, zaangażowania nowego wykonawcy lub przeprowadzenia dodatkowych prób.

6. Wykonywanie dodatkowego zatrudnienia lub innych zajęć bez uzyskania zgody, o której mowa w ust. 4, może stanowić podstawę do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika.";

- 9) w art. 1 w pkt 23, w art. 31d w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
"2a) warunki przyznawania i wypłacania dodatku funkcyjnego,";

- 10) w art. 1 w pkt 23, w art. 31d w ust. 2 wyrazy "ustalone w przepisach wydanych na podstawie ust. 1" zastępuje się wyrazami "określone w ustawie";

- 11) w art. 2, w art. 3a w ust. 1 i 2 oraz w ust. 3 w pkt 1 wyraz "Mistrza" zastępuje się wyrazem "Mistrz";

- 12) w art. 4 w pkt 1, w art. 5a w ust. 1 po wyrazie "przepisów" dodaje się wyrazy "ustawy z dnia 25 października 1991 r.";

- 13) w art. 4 w pkt 1, w art. 5a w ust. 2 po wyrazach "może nastąpić po" dodaje się wyraz "pozytywnym";

- 14) w art. 8 w ust. 6 po wyrazie "bibliotek" dodaje się wyrazy ", domów oraz ośrodków kultury";

- 15) w art. 9 skreśla ust. 2;

- 16) w art. 10 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
"3. Do rozwiązywania umów o pracę z pracownikami artystycznymi, o których mowa w ustawie wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na czas nieokreślony, stosuje się przepisy tej ustawy.";

- 17) w art. 10 w ust. 5 wyrazy "art. 26h ust. 1" zastępuje się wyrazami "art. 31a ust. 4";
- 18) w art. 13 w pkt 1 użyte po raz pierwszy wyrazy "art. 14a ust. 2" zastępuje się wyrazami "art. 14a ust. 2 i 3".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2011 r. Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw i uchwalił do niej 18 poprawek.

Do najistotniejszych zmian systemowych, jakie zostały wprowadzone w ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, należy wyodrębnienie instytucji artystycznych jako szczególnego rodzaju instytucji kultury. W konsekwencji przyjęcia tych zmian Senat uznał za zasadne wyodrębnienie pracowników artystycznych spośród pracowników instytucji kultury oraz wprowadzenie szczególnych regulacji ich dotyczących. W tym celu przyjął poprawkę nr 1.

Ustawa o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej przewiduje możliwość powołania na stanowisko dyrektora instytucji kultury, kandydata wskazanego przez organizatora, bez przeprowadzenia konkursu, za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zdaniem Senatu powoływanie dyrektora instytucji kultury bez zastosowania procedury konkursowej, jako wyjątek od przyjętej reguły, powinno być stosowane jedynie w uzasadnionych przypadkach. W związku powyższym Senat przyjął poprawkę nr 3 w celu uściślenia i doprecyzowania regulacji obowiązującej w tym zakresie.

Natomiast przyjmując poprawkę nr 4 Senat uznał za celowe doprecyzowanie, że do pracowników instytucji kultury stosuje się przepisy Kodeksu pracy w zakresie nieuregulowanym w ustawie. Wprowadził także regulację dotyczącą rozwiązywania umowy o pracę zawartej z pracownikiem artystycznym na czas określony dłuższy niż jeden sezon artystyczny lub na czas nieokreślony. Z uwagi na to, że działalność artystyczna ma być organizowana w oparciu o sezony artystyczne, Senat uznał także za celowe wprowadzenie przepisów regulujących zasady dokonywania ocen pracowników artystycznych.

Przyjmując poprawkę nr 7 Senat uznał za zasadne zawężenie możliwości otrzymywania dodatkowego wynagrodzenia przez pracownika instytucji artystycznej jednocześnie rozciągając możliwość uzyskania takiego rodzaju wynagrodzenia przez pracownika instytucji kultury oraz pracownika instytucji filmowej. W wyniku przyjętej poprawki pracownik instytucji kultury i instytucji filmowej będzie mógł otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie jedynie za artystyczne wykonanie lub pracę twórczą, w wyniku której powstają prawa autorskie lub prawa pokrewne. Ponadto Senat uznał za celowe, aby wyłączenie stosowania określonych przepisów ustawy o wynagradzaniu osób kierujących

niektórymi podmiotami prawnymi mogło być stosowane także w odniesieniu do pracowników zatrudnionych na stanowisku dyrektora lub zastępcy dyrektora instytucji kultury i instytucji filmowej, a nie tylko instytucji artystycznej.

Ponadto Senat uznał za zasadne przyjęcie poprawki nr 8 w celu wprowadzenia regulacji, zgodnie z którą podjęcie przez pracownika artystycznego dodatkowego zatrudnienia wymagać będzie uzyskania zgody pracodawcy. Natomiast przyjęta poprawka nr 17 stanowi jej konsekwencję.

W świetle przyjętych rozwiązań pracownik pełniący funkcje kierownicze otrzymuje dodatek funkcyjny. Przedmiotowa ustawa nie precyzuje jednak warunków jego przyznawania oraz wypłacania. Ponadto kwestia ta nie została przekazana do określenia w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W związku powyższym Senat uchwalił poprawkę nr 9 w celu uzupełnienia przyjętej regulacji w tym zakresie.

Przyjmując poprawkę nr 10 Senat uznał za celowe doprecyzowanie, że warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury, ustalone w ustawie, a nie tylko w przepisach wydanych na jej podstawie, będą obowiązywały do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania.

W wyniku zmian, które zostały wprowadzone w ustawie z dnia 21 listopada 1991 r. o muzeach, muzeum może być łączone z innymi instytucjami kultury po zaopiniowaniu przez Radę do Spraw Muzeów. Natomiast Senat uznał za zasadne przyjęcie poprawki nr 13, dzięki której takie połączenie będzie możliwe jedynie po wydaniu pozytywnej opinii przez Radę do Spraw Muzeów.

Ponadto Senat przyjął poprawkę nr 14, tak aby stosowanie wskazanych w ustawie przepisów przejściowych mogło być wyłączone nie tylko w odniesieniu do dyrektorów bibliotek lecz także do dyrektorów domów oraz ośrodków kultury.

Przedmiotowa ustawa przewidywała, że umowy o wspólnym prowadzeniu instytucji kultury zawarte przed dniem jej wejścia w życie, pozostaną w mocy do końca roku budżetowego następującego po dniu jej wejścia w życie. Powyższe rozwiązanie powoduje automatyczne rozwiązanie zawartych umów, a tym samym przerwana zostanie realizacja projektów, które między innymi współfinansowane są ze środków Unii Europejskiej, co będzie skutkowało między innymi koniecznością zwrotu tych funduszy. W związku z powyższym Senat przyjął poprawkę nr 15, dzięki której umowy o wspólnym prowadzeniu instytucji kultury będą obowiązywały przez okres, na jaki zostały zawarte.

Uchwalając poprawkę nr 16 Senat uznał za zasadne doprecyzowanie przyjętego w ustawie przepisu przejściowego dotyczącego rozwiązywania umów o pracę na czas nieokreślonych, które zostały zawarte z pracownikami artystycznymi przed dniem jej wejścia w życie.

Uwzględniając zalecenia wynikające z § 158 Zasad techniki prawodawczej w zakresie prawidłowego odsyłania do przepisów innej ustawy Senat przyjął poprawki nr 2 i 12. Ponadto w celu ujednolicenia i doprecyzowania terminologii, jaką posługuje się ustawa, Senat przyjął poprawkę nr 5. Natomiast przyjmując poprawkę nr 6 Senat uznał za zasadne usunięcie zbędnych wyrazów. Senat przyjął też poprawkę nr 11, która ma charakter językowy. Przyjmując poprawkę nr 18 Senat uznał za celowe uzupełnienie podstawy prawnej przepisu upoważniającego do wydania określonego rozporządzenia.